

HOZZÁSZÓLÁS AZ ÖTÖDIK SZEKCIÓ ELŐADÁSAIHOZ

SALI EMIL

A MEZŐGAZDASÁGI TUDOMÁNYOK DOKTORA

Tisztelt Tudományos Ülésszak!

Engedjék meg, hogy „Az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása” tudományos ülészak keretében rövid hozzászólásban ismertessem az Akadémia Erdészeti Bizottsága megbízásából azokat az eredményeket, fejlesztési irányokat (az ülészak szemszögéből), amelyek az erdőnek, egyrészt mint a természeti környezet egyik tényezőjének, másrészt mint az egyik természeti erőforrásnak az alakulását érintik.

Közismert, hogy az erdő faállománya újratermelhető, sőt megfelelő erdőgazdálkodás mellett bővítetten újratermelhető érték. Az is köztudott, hogy az urbanizálódás előrehaladásával az erdők és a fásítások, sőt az egyes fák jelentősége is egyre nagyobbá válik.

Nem közömbös tehát, hogy egy helyben stagnálunk-e, avagy növeljük ezt a természeti értéket s ennek kedvező hatását. Az erdők legfőbb jellemzőinek alakulása a következő:

A felszabadulás idején az ország területének kerekén 12 %-át, ma közel 17 %-át borítja faállomány. Az erdők területe tehát mintegy 40 %-kal növekedett.

Az ország erdeiben levő faállományok köbtartalma a felszabadulás időszakában feltételezhető (a pontos adat nem ismeretes) 125—130 millió m³-ről mintegy 240 millió m³-re növekedett, emellett minősége, azaz a fafaj és eredet szerinti összetétele is jelentősen javult. Úgy gondolom, nem szükséges részletekbe bocsátkozni, mekkora költséget és szellemi energiát igényelt erdeink megismerése.

Erdeink faállományának értéke (tehát az elfoglalt földterületet nem véve számításba) csak az újratermeléshez szükséges költségek alapulvételével 50 milliárd forintra tehető, tehát igen jelentős érték.

Az erdők faállománya fatömegének évi gyarapodása a felszabaduláskor mintegy 3,5 millió m³ volt, ma mintegy 10,6 millió m³-re tehető.

Bár a fakitermelés a korábbiak a kétszeresére növekedett, a mai kitermelés a faállományok említett gyarapodásának kb. a 2/3-át éri el.

A bővített újratermelésnek tehát minden kritériumát kimerítjük.

Erdeinket gondosan osztályozzuk elsődleges és további célok szerint: 84 %-uk elsősorban gazdasági célokat, 16 %-uk védelmi, ezen belül környezet-

védelmi rendeltetést teljesít. Bármi is azonban az erdőgazdálkodás és az erdő elsődleges célja, az erdő egyik leghasznosabb tényezője a tájnak, a természeti környezetnek. Mindemellett nagy a gazdasági jelentősége is. Ugyanakkor az is megnyugtató, hogy a mezőgazdasági rendeltetésű földek racionális hasznosításának egyre inkább előtérbe kerülésével — párt- és állami határozatok alapján — az erdőterületet mérsékelten tovább növeljük.

Ettől pedig okkal várhatjuk azt, hogy a megnövekedett területű erdők még fontosabb erőforrássá válnak s növekvő hatásuk is egyre kedvezőbbé alakul az ország lakosságára, a népgazdaságra.